

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรและการนอนหลับในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ
ผู้เขียน	นางสาววรรณี รักอิม
สาขาวิชา	พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลผู้ใหญ่)
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนอนหลับของผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ ปัจจัยรบกวนการนอนหลับ และความสัมพันธ์ของปัจจัยคัดสรรกับการนอนหลับ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยที่ได้รับเครื่องช่วยหายใจ ที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลการหายใจ จำนวน 60 ราย ซึ่งคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและประวัติการเจ็บป่วย แบบสอบถามคุณภาพการนอนหลับ แบบสอบถามปัจจัยรบกวนการนอนหลับ และแบบบันทึกกิจกรรมที่ปฏิบัติกับผู้ป่วยใน 24 ชั่วโมง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย ร้อยละ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และ ที อิสระ

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนคุณภาพการนอนหลับอยู่ในระดับต่ำ และมีปริมาณการนอนหลับโดยรวมใน 24 ชั่วโมงเฉลี่ย 240 นาที (SD 51.75) หรือประมาณ 4 ชั่วโมง
2. ปัจจัยที่รบกวนการนอนหลับตามการรับรู้ของผู้ป่วย
 - 2.1 ปัจจัยด้านร่างกาย ได้แก่ การดูดเสมหะ เจ็บในปากและมุมปากจากการคาท่อช่วยหายใจ ปากและคอแห้ง เหนื่อยหอบ การเปลี่ยนท่านอนทุก 2 ชั่วโมง และการเจาะเลือด
 - 2.2 ปัจจัยด้านจิตใจและอารมณ์ ได้แก่ ฝันร้ายและ กลัวการเอาท่อช่วยหายใจออกหรือหย่าเครื่องช่วยหายใจ
 - 2.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ อุณหภูมิในหอผู้ป่วยร้อนเกินไป เสียงพูดคุยของเจ้าหน้าที่ เสียงผู้ป่วยอื่น เสียงของอุปกรณ์ต่างๆ และมีแสงสว่างตลอดเวลา
3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการนอนหลับ ได้แก่ จำนวนปัจจัยรบกวนการนอนหลับด้านร่างกาย จำนวนปัจจัยรบกวนการนอนหลับด้านสิ่งแวดล้อม จำนวนกิจกรรมการพยาบาลและจำนวนครั้งของการดูดเสมหะ ทั้งสี่ตัวแปรมีความสัมพันธ์ผกผันกับคะแนนคุณภาพการนอนหลับ

4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการนอนหลับ ได้แก่ จำนวนปัจจัยรบกวนการนอนหลับด้านร่างกาย จำนวนกิจกรรมการรักษาพยาบาล จำนวนครั้งของการดูเศษหะ ประวัติการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และการได้รับยาที่มีฤทธิ์รบกวนการนอนหลับ โดยสามปัจจัยแรกมีความสัมพันธ์ผกผันกับระยะเวลาที่ผู้ป่วยรู้ว่าหลับได้ และกลุ่มตัวอย่างที่มีประวัติเคยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล มีปริมาณการนอนหลับมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ($t = -6.558, p < .05$) และ กลุ่มที่ได้รับยารบกวนการนอนหลับ มีปริมาณการนอนหลับน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับยารบกวนการนอนหลับ ($t = 5.439, p < .05$)

การวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการพยาบาลเพื่อส่งเสริมคุณภาพการนอนหลับ พัฒนาวินิจฉัยที่จะป้องกันหรือกำจัดปัจจัยรบกวนการนอนหลับ ในผู้ป่วยที่ได้รับเครื่องช่วยหายใจ

Thesis Title	The Relationship between Selected Factors and Sleep among Patients Receiving Mechanical Ventilation.
Author	Miss Wandee Rakim
Major Program	Nursing Science (Adult Nursing)
Academic Year	2005

Abstract

The objective of this research was to explore sleep, factors interfering with sleep and the relationship of selected factors with sleep among patients receiving mechanical ventilation in the Respiratory Care Unit of a university hospital. The subjects included 60 hospitalized patients receiving mechanical ventilation. A questionnaire based interview sought demographic data, sleep quality, factors interfering with sleep. Nurses monitored and recorded patient sleep and interventions given to the patient around 24 hour. Descriptive statistics were used to analyze data, Pearson's product moment correlation and an interdependent t-test.

The results were as follows :

1. The subjects had a mean sleep quality score of 33.23 (SD6.42, range 21-65) and total sleep time in 24 hours of 240 minutes (SD 51.75).
2. The subjects reported factors prominently interfering with sleep as follow:
 - 2.1 Physical factors included suctioning, pain from oral tissue injury, dry mouth and throat, dyspnea, position changed every 2 hours and venepuncture.
 - 2.2 Phychological factors included nightmares, fear of extubation, and weaning from mechanical ventilation.
 - 2.3 Environmental factors included hot temperature of the unit, staff talking, noise from other patients, continuous sound from monitors and constant bright lights.
3. Factors significantly correlated with sleep quality included the number of physical and environmental factors and the number of interventions given to the patient. The subjects perceived as sleep interference and the amount of suctioning. There four factors were negatively correlated with sleep quality.

4. Factors correlated with the amount of sleep were the number of physical factors and the number of interventions given to the patients. The subjects perceived as sleep interference, the amount of suctioning, previous hospital admission and drug interfering with sleep. The first three factors were negatively correlated with sleep quantity. The subjects with previous hospitalized experience had more sleep than these without previous hospitalized experience ($t = -6.558, p < .05$) and these receiving drugs interfering with sleep had less total sleep time than the subjects not taking the drugs ($t = 5.439, p < .05$).

These finding provide baseline information that can be used to guild planning for nursing intervention in promoting sleep quality by development of preventive or eliminating measures for sleep disturbing factors among patients receiving mechanical ventilation.